

MAQOM YOLLARINI O'QITISHNING MAQSAD VA VAZIFALARI

Raimov Xaydarali Xatamjon og'li

Toshkent viloyati parkent tumani 11- umumiy o'rta ta'lim maktab
musiqqa fani o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.16868052>

Annotatsiya- Ushbu ishda o'zbek xalqining milliy musiqa merosining yirik namunasi bo'lgan maqom yo'llarini o'qitish jarayonining maqsad va vazifalari yoritiladi. Maqom san'atining tarixi, tuzilishi, lad va ritmik xususiyatlari, ijro an'analari hamda ularni yosh avlodga o'rgatishning ahamiyati tahlil qilinadi. Shuningdek, maqom yo'llarini o'qitish orqali musiqiy idrok, estetik did, ijro mahorati va milliy g'ururni shakllantirish masalalari ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari maqom san'atini amaliy va nazariy jihatdan chuqur o'rganish, uni saqlash va rivojlantirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: maqom, Shashmaqom, maqom yo'llari, Buzruk maqomi, lad, ritmik usul, mushkulot, nasr, ijro an'analari, musiqa merosi, milliy madaniyat, o'qitish maqsadlari, ijro mahorati.

Maqom yo'llarini o'qitishning maqsad va vazifalari

Maqsad- Maqom yo'llarini o'qitishning asosiy maqsadi — o'zbek xalqining boy musiqa merosini chuqur o'rganish, ijro an'alarini saqlash va yosh avlod ongiga singdirish, professional musiqa ijrochilari va tinglovchilarida estetik did, musiqiy tafakkur hamda milliy g'ururni shakllantirishdir. Shuningdek, maqomlarni o'qitish orqali talabalarni nafaqat texnik mahoratga, balki asarning ichki ma'no-mazmunini his etib ijro etish madaniyatiga o'rgatish ham ko'zda tutiladi.

Vazifalar

1. Nazariy bilimlarni shakllantirish- Shashmaqomning tarixi, tuzilishi, maqomlarning lad (moda) tizimi va ritmik usullarini o'rgatish. Har bir maqomning ichki bo'limlari (mushkulot va nasr) hamda ularning ketma-ketligini tushuntirish.

2. Ijro mahoratini rivojlantirish. Cholg'u va vokal ijro texnikasini mustahkamlash. Maqom kuylarini to'g'ri pardada, an'anaviy ohang va uslubda ijro etishga o'rgatish.

3. Eshitish va musiqiy idrokni o'stirish. Maqomlarning o'ziga xos ohangini eshitib tanish qobiliyatini rivojlantirish. Murakkab ritmik va lad o'zgarishlarini tinglab tushunishga o'rgatish.

4. Milliy an'ana va qadriyatlarni singdirish. Maqomlarning ma'naviy, marosimiy va tarbiyaviy ahamiyatini tushuntirish. Maqomlar orqali yosh avlodda milliy madaniyatga hurmat va qiziqishni kuchaytirish.

5. Amaliy ijro tajribasini oshirish. Mashg'ulotlarda yakka va jamoa (ensembl) tarzida maqom yo'llarini ijro etish. Konsertlar, madaniy tadbirlar va musobaqalarda maqom ijrosini namoyish qilish

WOC
WORLD
ONLINE
CONFERENCES

